

STYRDOKUMENT
RIKTLINJE
2024-02-06
DNR:2023-000312

Antagen av Kommunfullmäktige den 30 januari
2023 § 9
Gäller från och med den 30 januari 2024 och
tillsvidare

Riktlinje för Psykiskt och socialt omhändertagande (POSOM) i Laholms kommun

1. Inledning	2
1.1. Bakgrund	2
1.2. Syfte och mål.....	2
2. Uppföljning	2
3. Ansvar och ledning	3
3.1. Organisation	3
3.2. Uppdrag för POSOM Laholms ledningsgrupp.....	3
3.3. Stödpersonernas uppdrag	4
3.4. Sekretess.....	4
3.5. Ersättning och försäkring	4
3.6. Regional samverkan	4
3.7. Utvärdering.....	5

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunen har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver enligt 2 kap. 1 § Socialtjänstlagen. Kommunstyrelsen fattade 1995 beslut om att en POSOM-grupp för psykiskt och socialt omhändertagande skulle inrättas. POSOM ingår som en del i Laholms kommuns beredskapsplanering.

1.2. Syfte och mål

POSOM skall fungera som stöd till drabbad (inte skadad) allmänhet vid allvarliga händelser inom kommunen eller vid allvarliga händelser på annan ort/land där invånare från Laholms kommun är inblandade. Motsvarande organisation finns inom vården för skadade och deras anhöriga, den kallas för psykiatrisk katastrofledning (PKL). Psykosocialt stöd till kommunens egna medarbetare ges av Företagshälsovården.

POSOM arbetar utifrån ett proaktivt förhållningssätt och utgör ett komplement till ordinarie resurser och sociala nätverk. POSOM aktiveras när behovet av stöd går utöver ordinarie resursers kapacitet, antingen innan ordinarie verksamhet hunnit organiseras eller då deras resurser inte räcker till. Det är det aktuella behovet som avgör vilka insatser som kommunen genomför.

POSOM är inte tänkt att ersätta det stöd som kommunen och regionens sjukvård är ålagda att ge till människor som drabbats på olika sätt, inom ramen för sitt ordinarie verksamhetsansvar. Kommunens organiserade krisstöd är till för allvarliga händelser eller då det av omständigheterna i det enskilda fallet är särskilt påkallat.

Kommunens målsättning med POSOM är att:

- Förebygga psykisk ohälsa genom att erbjuda och organisera krisstöd i akuta situationer.

2. Uppföljning

Socialnämnden ska minst en gång per mandatperiod pröva om styrdokumentet är aktuellt. Om styrdokumentet inte är aktuellt ska det upphävas, revideras eller sammanföras med annat styrdokument om så är möjligt. Sammankallande för POSOM ansvarar för att dokumentet revideras.

3. Ansvar och ledning

3.1. Organisation

Politiskt ansvar: Kommunstyrelsen
 Ledningsansvar: Förvaltningschef, socialtjänsten
 Samordningsansvar: Tjänsteman, socialtjänsten

Stödfunktionen POSOM utgör en del av kommunens övergripande organisation för hantering av särskilda och extraordinära händelser. Om flera delar av organisationen är aktiverad ska insatserna samordnas av den kommunövergripande staben och POSOM är underordnad denna. POSOMs ledningsgrupp består av representanter från Socialtjänsten, Polisen, Räddningstjänsten och Svenska kyrkan. Dessa utses av respektive organisation. Dessutom finns en grupp av stödpersoner som aktiveras vid behov.

Varken POSOMs ledningsgrupp eller stödpersoner har någon avtalad jour eller beredskap utan ett frivilligt uppdrag att ställa upp i händelse av större olyckshändelser eller katastrofer. För att aktivera POSOMs ledningsgrupp finns kommunens och räddningstjänstens insatsledare i beredskap året runt, dygnet runt.

Om Laholms POSOMs ledningsgrupp inte går att nå aktiveras Halmstads eller Båstads POSOM via HILL (Hallands integrerade larm och ledning på räddningstjänsten).

Följande funktioner, utan inbördes ordning, har befogenhet att besluta om aktivering av POSOMs ledningsgrupp:

- Kommunchef eller Förvaltningschef socialtjänsten
- Insatsledare Räddningstjänsten
- Personer med ledande befattning inom polis, i samband med polisiär insats

POSOMs ledningsgrupp i sin tur gör en bedömning huruvida POSOMs stödpersoner ska aktiveras. Denna bedömning görs av POSOMs ledningsgrupp i samråd med den som aktiverat ledningsgruppen.

3.2. Uppdrag för POSOM Laholms ledningsgrupp

I normalläge:

- Upprätta operativ handlingsplan och hålla larmlistor aktuella.
- Ansvara för att lämpliga lokaler och utrustning finns att tillgå.
- Samverka med berörda organisationer och enheter.
- Ansvara för att tillgång finns till utbildade stödpersoner.
- En planering för kompetenshöjande åtgärder både för ledningsgrupp och stödpersoner ska årligen tas fram.

Under ett krishanteringsarbete:

- Leda och samordna det psykosociala omhändertagandet.

- Bedöma behovet av att kalla in stödpersoner.
- Upprätta informations- och stödcentrum.
- Fördela och samordna tillgängliga resurser.
- Säkerställa att nödvändiga resurser och förnödenheter finns.
- Samverka inom- och utanför den egna organisationen.
- Ansvara för att stödpersoner ges möjlighet till uppsamling och stödjande samtal vid behov.
- Samverka med centrala krisledningen/stabschef

3.3. Stödpersonernas uppdrag

Stödpersonernas uppdrag är att utföra de uppdrag som ges av ledningsgruppen. Exempelvis:

- Vara mänskligt stöd till drabbade
- Ge känslomässig första hjälpen
- Hjälpa till att lösa praktiska problem och samordna sociala resurser
- Organisera stödcentra

3.4. Sekretess

Sekretess gäller utifrån bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Som utgångspunkt ska inga uppgifter om drabbade lämnas ut, så länge det inte strider mot någon lagstiftning. Detta gäller såväl ledningsgruppsmedlemmar som stödpersoner i syfte att skydda den drabbade.

3.5. Ersättning och försäkring

POSOM verksamheten sker inom ordinarie tjänst för personal som är anställd i kommunen. Detta innebär att det är förvaltningarna med berörd arbetsplats och ledning som står för lön i samband med träffar eller utbildningsinsatser. Personer i POSOM som har annan arbetsgivare måste ha ett godkännande av sin chef om att denne står för ersättning i samband med träffar eller utbildningsinsatser. Vid akuta insatser då POSOM aktiveras utan för ordinarie arbetstid står kommunstyrelsen för lönekostnader och ersättning. När POSOM-gruppen är aktiverad prioriteras POSOM-uppdraget före ordinarie tjänstgöring.

Vid insatser står kommunstyrelsen för eventuella kostnader för lokaler, mat, transporter och dylikt. Ledningsgruppen och stödpersonerna är försäkrade av ordinarie arbetsgivare/huvudman.

3.6. Regional samverkan

POSOM-gruppen aktiveras relativt sällan varför det är viktigt att samordna resurser som finns lokalt och regionalt. Länsstyrelsen i Halland håller i samverkan där kommunala

Krisstöd/POSOM grupper och PKL, Psykiatrisk katastrofledning, Regionens krisberedskapsgrupp deltar. Samverkan resulterar i nätverk för kompetens- och erfarenhetsutbyte samt gemensamma utbildningsinsatser.

3.7. Utvärdering

Varje insats skall utvärderas. Syftet med utvärderingen är att dra lärdomar och erfarenheter från insatsen och ge underlag för vidare utveckling av organisationen.

Sammanställande ansvarar för alla insatser följs upp och återkopplas till ledningsgruppen och stödpersoner. Efter att en POSOM-insats avslutats ska alla som deltagit i arbetet erbjudas stödsamtal. Ledningsgruppen ansvarar för att detta organiseras, tillsammans med Företagshälsovården.